

Konya Valiliği
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları

MEVLEVÎNAME
Çeviri Metinler ve Resimlerle
Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîlik

-Necip Fazıl DURU'nun
MEVLÂNÂ VE MEVLEVÎLİK BİLGİSİ
Başlıklı Bölümüyle-

Rıza DURU

2012

T. C. Konya Valiliği
İL KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
Yayınları

Yayın No: 221

MEVLEVİNAME
Çeviri Metinler ve Resimlerle
Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîlik

Sayfa Düzeni-Yayına Hazırlık-Kapak Tasarımı
Rıza DURU

Kapak Resmi
Fausto ZONARO, 1908

1. Baskı
Aralık 2012 / KONYA

ISBN
978-605-359-962-3

Baskı ve Cilt
Damla Ofset
Büsan Özel Organize Sanayi
Ankara Yolu Giriş 10631 Sk. N:4 Karatay / KONYA
Tel: +90 332 345 00 10

Bilgi için
Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Mevlâna Cad. No:73, Konya, Turkey
Tel: 0-332-353 40 21 - 353 40 22 Fax: 0-332-343 40 23
Web Site: www.konyakultur.gov.tr
E-Mail: konyatourism@kulturturizm.gov.tr

Bu kitap, T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından
Başbakanlık Tanıtma Fonunun katkılarıyla bastırılmıştır.

Yazarın İletişim Adresi: rizaduru@gmail.com

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	xvii
ÖNSÖZ	xix

BÖLÜM: 1

MEVLÂNÂ VE MEVLEVÎLİK BİLGİSİ

Necip Fazıl DURU	1
-------------------------------	---

Mevlânâ Celâleddîn-i Rumî	3
Mevlânâ'nın Doğumu, Adı ve Lakapları.....	3
Belh'ten Hicret	3
Varılan Şehir: Konya.....	3
Şems-i Tebrizî ile Buluşma.....	4
Eserleri	5
Mevlevîlik	7
Teşekkülü	7
Çelebilik.....	7
Mevlevîhaneler	9
Mekânlar	9
Mescit.....	10
Semahane	10
Türbe	11
Matbah-ı Şerif.....	11
Meydan-ı Şerif.....	11
Derviş Hücreleri.....	11
Haremlik-Selâmlık	12
Hâmûşhane/Hâmûşân	12
Mevlevîhanelerin Tarihî Gelişimi	12
Mevlevîhanelerin Gelir Kaynakları	16
Dervişlik.....	17
Dervişliğe Kabul (Çile, Soyunmak).....	17
Sema Meşki.....	21
Mevlevilikte Dereceler.....	22
Derviş Kıyafeti.....	24
Mevlevî İbadeti	28
Zikir ve Evrad	28
Mevlevî tarikatının Silsilesi	30
Mukabele-i Şerif (Sema Ayini)	30
Mukabele	30
Devr-i Veledî (Sultan Veled Devri).....	31
Devr-i Veledî'nin İcrası	31
Sema Ayini (Devr-i Molla, Devr-i Sema, Raks)	32
Semadaki Simgesel Anlamlar	34
Mevlânâ'nın Semaı.....	34

BÖLÜM: 2

BATILI SEYAHATNAMELERİNDE MEVLEVÎLİK

Rıza DURU	37
------------------------	----

Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîlik	39
Diğer İnanışlarla Mevlevîlik Arasında Kurulan Benzeşmeler	44
Mevlevîlerin İtibarı	47
Çelebinin Yeni Sultana Kılıç Kuşandırması.....	52
Mevlevîler Hafîye miydiler? Siyasetle Alâkaları Neydi?	52
Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîhaneler	54
Konya	56
Galata	62
Beşiktaş	70
Bahariye	70
Kasımpaşa.....	71
Yenikapı	71

Afyonkarahisar.....	72
Bursa.....	73
Gelibolu.....	73
Halep.....	73
Kahire.....	74
Manisa.....	75
Ankara.....	75
Antep.....	75
Bağdat.....	76
Bahçesaray (Kırım).....	76
Diyarbakır.....	76
Edirne.....	76
Hanya.....	76
İzmir.....	76
Karaman.....	76
Kırşehir.....	77
Kilis.....	77
Kudüs.....	77
Larnaka.....	77
Lefkoşe.....	77
Selanik.....	78
Şam, Humus ve Hama.....	78
Tebriz.....	79
Tokat.....	79
Trablusşam.....	79
Üsküdar.....	80
Diğer Mahaller.....	81
Mevlevîlerin Zenginliği-Mevlevîhanelerin Mamurluğu.....	82
Matbahları.....	82
Seyahatnamelere Göre Mevlevîhanelerin Sema Mevsimleri, Günleri ve Vakitleri.....	83
Sema ve Musikisi, Mevlevî Zikri.....	86
Seyircilerin Kabulü.....	87
Semahane.....	92
Sema Öncesinde Dervişan.....	93
Mutrib Heyeti.....	95
Na't-ı Şerif ve Mesnevî Şerhi.....	97
Ayin Musikisi.....	99
Devr-i Veledi.....	104
Sema Kıyafeti.....	106
Sema.....	109
Semazenler.....	122
Sema Haricindeki Mevlevî Zikri.....	128
Sema Dinî Bir Ayın mı, Yoksa Gösteri mi?.....	129
Sema Güldürücü mü?.....	133
Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîler.....	136
Mevlevîlerin Şahsiyet ve Şekilleri.....	136
Mevlevî Kıyafeti.....	144
Medenilik, Zarafet ve Misafirperverlik.....	147
Yetinme, Hayırseverlik, Yardımseverlik ve Cömertlikleri.....	149
Mevlevî Müsamahası.....	155
Geçimlerini Teminleri.....	157
Nevniyazlık ve Mevlevîliğe Kabul Edilme Merasimleri.....	159
Postnişinlerin Şemal ve Şahsiyetleri.....	161
Mevlevîhane İçinde Mevlevîler.....	168
Cemiyet Hayatında Mevlevîler.....	169
Seyahat Eden Mevlevîler.....	186
Mevlevî Muhipleri.....	189
Mevlevîler ve Kadınlar.....	190
Mevlevîler ve Çocuklar.....	192
Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîlik ve Diğer Tarikatlar Arasındaki Münasebetler.....	195
Müşterek Ayinler.....	195
Mevlevîlerin En Fazla Karşılaştığı Kesim: Rıfâiler.....	198
Seyyahlar ve Mevlevîlik.....	201
Kişiyeye Göre Muameleler.....	203
Seyyahların Resmettikleri.....	205
Seyyahların Bilgилilikleri.....	213
Seyyahların Zorlandıkları.....	214
Seyyahların Nihai Kanaatleri.....	216

Seyyahların Gördüklerini Neye Benzettikleri.....	222
Benzetmeler Listesi.....	223

BÖLÜM: 3

ÇEVİRİ METİNLER

Çeviriler: Rıza DURU	231
----------------------------	-----

KONYA MEVLÂNÂ DERGÂHI	233
Paul LUCAS	234
J. GRIFFITHS	237
William Martin LEAKE	238
William George BROWNE	239
Josiah BREWER	240
William Francis AINSWORTH	241
Bayard TAYLOR	241
SCOTT-STEVENSON	242
Vladimir ANDREJEVICH	248
David HOGARTH	251
Charles ELIOT	251
Clément HUART	254
PERCY	260
Ronaldshay Kontu	261
Gertrude BELL	262
W. M. RAMSAY	264
Louisa (Jebb) WILKINS	266
Harry Charles LUKACH	266
Z. Duckett FERRIMAN	276
Henri de ZIEGLER	278
Francis E. CLARK	281
F. W. HASLUCK	281
André GIDE	299
Maurice BARRÈS	300
Walter A. HAWLEY	301
Joseph T. PARFIT	304
C. C. R. MURPHY	306
J. A. ZAHM	307
H. V. MORTON	309
Lilo LINKE	315
George B. MAIR	315

AFYONKARAHİSAR MEVLEVÎHANESİ	317
Henry J. VAN-LENNEP	318
Agnes Dick RAMSAY	319
F. W. HASLUCK	325
John STILL	325

BURSA MEVLEVÎHANESİ	326
Gemelli CARERI	327
Joseph Pitton De TOURNEFORT	327
Joseph von HAMMER	327
E. C. A. SCHNEIDER	328
Julia PARDOE	329
Charles MAC FARLANE	329
Adalbert De BEAUMONT	330
Emily A. BEAUFORT	332
Gertrude BELL	333

ESKİŞEHİR MEVLEVÎHANESİ	334
Clément HUART	334
Thomas THOMSON	335
William BINGLEY	336

GELİBOLU MEVLEVÎHANESİ	337
William KNIGHT	338
Eugène JOUVE	338
J. JEANNEL	339

HALEP MEVLEVÎHANESİ	342
Ladislav de VANNES	343
Jean De THEVENOT	344
Arvieux şövalyesi	345
Van Egmond Van Der NYENBURG	345
Richard POCOCKE	348
Alex RUSSELL	348
John MADOX	350
Henri GÜYS	351
Frederic Jones BLISS	357
John Roy CARLSON	358

KAHİRE MEVLEVÎHANESİ	359
John Gardner WILKINSON	360
A. A. PATON	361
William Arnold BROMFIELD	362
Warren ISHAM	362
Eugène POITOU	363
James Bell FORSYTH	363
Henry Law HARKNESS	363
Léon VERHAEGHE	364
F. M.	365
Juliette de ROBERSART	365
Arthur RHONÉ	367
Émile GUIMET	371
DE BASTEROT	372
Kate KRAFT	372
HERBERT	373
Mec̄hul bir seyyah	373
George BUCKHAM	374
Isabel BURTON	375
William George ARMSTRONG	376
Charles G. LELAND	377
Bayard TAYLOR	378
William Young MARTIN	378
Wm. Perry FOGG	379
Mec̄hul bir seyyah	380
Philip SCHAFF	382
J. W. McGARVEY	383
BARNETT	383
Gabriel CHARMES	384
Sara K. HUNT	384
Jacques VILLEBRUNE	386
Ludovic De VAUX	388
Daniel PIDGEON	389
Richard TANGYE	389
Veliht Prens RUDOLPH	390
Karl BAEDEKER	393
H. MATTSON	394
Constance Fenimore WOOLSON	394
John J. POOL	396
Mag DALAH	397
LANDRIEUX	398
Lizzie McMILLAN	398
Wordsworth DONISTHORPE	399
E. A. REYNOLDS-BALL	402
Hyacinthe LOYSON	403
J. De BEAUREGARD	406
A. RAYER	406
George W. CALDWELL	408
J. P. BARRY	408
Robert Urie JACOB	408
Blanche Mabury CARSON	409
Arthur E. COPPING	409

MANİSA MEVLEVÎHANESİ	410
Gertrude BELL	411
Lucy M. J. GARNETT	411

ANKARA MEVLEVÎHANESİ	418
B. CHANTRE	419
ANTEP MEVLEVÎHANESİ	420
Victoria de BUNSEN	420
BAĞDAT MEVLEVÎHANESİ	426
Horatio SOUTHGATE	426
Clément HUART	427
Pierre PONAFLDINE	427
DİYARBAKIR MEVLEVÎHANESİ	429
A. LOCHER	429
EDİRNE MEVLEVÎHANESİ	430
Gemelli CARERI	430
MASQUELEZ	432
Marcelle TINAYRE	432
Lucy M. J. GARNETT	433
HAMA MEVLEVÎHANESİ	435
Harry Charles LUKACH	435
HANYA MEVLEVÎHANESİ	437
R. A. H. BICKFORD-SMITH	437
İZMİR MEVLEVÎHANESİ	439
BONAR ve M'CHEYNE	439
Meçhul bir kadın seyyah	439
Harry GRINGO	439
Fredrika BREMER	441
William COCHRAN	441
Walter A. HAWLEY	441
KARAMAN MEVLEVÎHANESİ	444
Walter A. HAWLEY	444
KIRIM'DAKİ MEVLEVÎHANELER	445
DE DÉMIDOFF	446
Meçhul bir seyyah	446
KİRŞEHİR MEVLEVÎHANESİ	447
William Francis AINSWORTH	447
KİLİS MEVLEVÎHANESİ	448
Mark SYKES	448
KUDÜS MEVLEVÎHANESİ	449
P. Gérardy SAINTINE	449
Edward ROBINSON	449
Sarah Barclay JOHNSON	450
WARREN ve CONDER	450
LARNAKA MEVLEVÎHANESİ	451
Giovanni MARITI	451
LEFKOŞE MEVLEVÎHANESİ	452
Ludwig SALVATOR	452
George JEFFERY	453
REMLE MEVLEVÎ ZAVİYESİ	454
Alphonse de LAMARTINE	454
A. ÉGRON	457
ROBINSON ve SMITH	457

Ida Laura PFEIFFER	457
SARAYBOSNA MEVLEVÎHANESİ	458
QUICLET	458
William MILLER	458
Robert MUNRO	459
Meçhul bir seyyah	459
Roy TREVOR	459
SELANİK MEVLEVÎHANESİ	460
Charles SWAN	461
E. M. COUSINÉRY	462
Raoul De Malherbe	462
G. F. ABBOTT	463
Lucy M. J. GARNETT	466
Lucy M. J. GARNETT	467
J. Johnston ABRAHAM	472
Agnes Ethel CONWAY	473
Léon ABASTADO	474
ŞAM MEVLEVÎHANESİ	477
Jean De THEVENOT	477
J. S. BUCKINGHAM	477
Charles G. ADDISON	478
Georges de SALVERTE	479
Meçhul bir seyyah	483
MACKINTOSH	483
Mrs. Frank H. ROSENGARTEN	484
William Eleroy CURTIS	485
John PHILLIPS	486
TOKAT MEVLEVÎHANESİ	487
Henry J. VAN-LENNEP	487
TRABLUŞSAM MEVLEVÎHANESİ	488
Arvieux şövalyesi	489
Corneille Le BRUYN	490
Richard POCOCKE	491
Ulrich Jasper SEETZEN	491
John Lewis BURCKHARDT	492
MICHAUD ve POUJULAT	492
John CARNE	493
J.-B. SOEHNLIN	494
Meçhul bir seyyah	494
Claude Reignier CONDER	494
William M. THOMSON	500
John O'NEILL	502
Meçhul bir seyyah	504
Gertrude BELL	504
Joel COOK	505
W. B. SEABROOK	506
Julian HUXLEY	528
ÜSKÜP MEVLEVÎHANESİ	530
J. Johnston ABRAHAM	530
DiĞER MEVLEVÎHANELER	533
CLER	533
G. SAINT-YVES	533
F. W. HASLUCK	533
SEYAHATNAMELERDE MEVLEVÎ FERTLER	534
Hans Christian ANDERSEN	534
W. B. H.	534
M. A. TITMARSH	536

DİĞER TARİKATLARIN TEKKELERİNE MİSAFİR OLAN MEVLEVİLER	537
Nassau William SENIOR	537
Hans Christian ANDERSEN	538
Robert SNOW	538
Samuel Irenaeus PRIME	539
Edward David Stewart OGILVIE	539
A. REGNAULT	540
Meçhul bir seyyah	540
J. B. HUYSMANS	541
Eugène POITOU	542
Meçhul bir seyyah	542
Fredrika BREMER	546
Edward William LANE	547
Daniel C. EDDY	547
Janet ROSS	548
William Cowper PRIME	549
MEÇHUL MEVLEVİHANELER, GENEL MEVLEVİLİK İZLENİMLERİ	551
Henry RUFFNER	551
Demetrius CANTIMIR	553
TOTT	553
João José PEREIRA	554
Meçhul bir seyyah	555
Thomas THORNTON	555
DALVIMART ve ALEXANDER	556
Charles PERTUSIER	557
William HURD	557
VON HUSSARD	558
Meçhul bir seyyah	561
Meçhul bir seyyah	561
Giuseppe COMPAGNONI	561
Meçhul bir seyyah	562
Adolphus SLADE	563
James BELL	563
William C. STAFFORD	563
Charles A. GOODRICH	564
DELAROIÈRE	565
CHOISEUL-GOUFFIER Kontu	565
Joseph von HAMMER	566
Jules Charles TEULE	566
David URQUHART	567
S. F. T.	567
W. Cooke TAYLOR	569
Meçhul bir seyyah	571
Samuel S. COX	571
Thomas Galland HORTON	572
John P. BROWN	572
Peter PARLEY	572
Meçhul bir seyyah	572
PIERRE	573
De LEON	573
Meçhul bir seyyah	574
Meçhul bir seyyah	574
Carl ENGEL	575
BLUNT	576
Samuel S. COX	577
Paul AUBRY	577
Louis PETIT	579
Meçhul bir seyyah	579
Richard DAVEY	580
Lucy M. J. GARNETT	582
Julius R. van MILLINGEN	585
William Eleroy CURTIS	585
W. M. RAMSAY	586
Lucy M. J. GARNETT	586
Edwin PEARS	587
Edwin PEARS	589
Edwin PEARS	590
Hans HILDEBRAND	590

Grace ELLISON	591
Elizabeth Dodge HUNTINGTON	591
Bernard H. SPRINGETT	591
John P. BROWN	592
İSTANBUL MEVLEVÎHANELERİ	607
GALATA MEVLEVÎHANESİ	609
George SANDYS	610
Pietro DELLA VALLE	611
Jean de THEVENOT	613
Paul RICAUT	614
John COVEL	621
Aubry de la MOTRAYE	622
Joseph Pitton de TOURNEFORT	624
Mary Wortley MONTAGU	626
John BELL	627
GUER	629
James PORTER	631
James PORTER	631
Baltimore Lordu	632
SESTINI	632
Joseph MORENO	634
Meçhul bir seyyah	634
CHOISEUL-GOUFFIER Kontu	635
Buck WHALEY	636
D'OHSSON	637
William HUNTER	643
Heinrich Christoph von REIMERS	644
John B. S. MORRITT	646
Antoine-Laurent CASTELLAN	646
Antoine-Laurent CASTELLAN	647
John TWEDDELL	648
William WITTMAN	648
Thomas MACGILL	650
J. C. HOBHOUSE	651
Charles BERTUCH	653
LAGARDE Kontu	653
Antoine-François ANDREOSSY	656
Priscilla WAKEFIELD	662
A. BRAYER	662
LA FERTÉ-MEUN Kontesi	663
T. R. JOLIFFE	664
Edward Daniel CLARKE	665
Joseph von HAMMER	668
John FULLER	670
George RAPELJE	670
George Matthew JONES	671
John CARNE	672
R. R. MADDEN	672
Meçhul bir seyyah	673
D.	674
Charles DEVAL	678
J. B. J. de CHANTAL	679
B. DISRAELI	679
ALBERT-MONTÉMONT	679
DE LA TOUR Kontu	680
Th. Renouard de BUSSIERRE	680
Charles Colville FRANKLAND	681
George JONES	687
James WEBSTER	688
Meçhul bir seyyah	689
Charles MAC FARLANE	697
Thomas ALCOCK	703
MICHAUD ve POUJULAT	704
Frederick CHAMIER	705
Antonio BARATTA	705
GOODELL	705
David PORTER	706
James Ellsworth De KAY	706

R. WALSH	708
Godfrey LEVINGE	710
John AULDJO	711
Alphonse de LAMARTINE	712
Greenville TEMPLE	713
VON TIETZ	714
RAGUSE Dükü	715
Richard BURGESS	715
STUART	716
Jules A. DAVID	717
Nathaniel P. WILLIS	719
Henri CORNILLE	720
Charles G. ADDISON	721
PARDOE	721
Hugh Edwin STRICKLAND	728
J. Baillie FRASER	728
Gotthilf Heinrich von SCHUBERT	730
R. T. CLARIDGE	731
Francis HERVÉ	732
Meçhul bir seyyah	732
W. G. ROSE	734
L. P. B. D'AUBIGNOSC	735
Charles Boileau ELLIOTT	737
William KNIGHT	737
Frédéric LACROIX	739
Charles FELLOWS	741
Meçhul bir seyyah	741
Joseph RUSSEGGER	745
Eusèbe de SALLE	746
Henry FORMBY	746
G. L. Dawson DAMER	747
Massachusetts Spy Gazetesi Muhabiri	747
Antonio BARATTA	749
Stephen OLIN	751
Ami BOUÉ	752
C. W. VANE	752
Hans Christian ANDERSEN	753
Hans Christian ANDERSEN	754
John DURBIN	756
Elizabeth Mary GROSVENOR	757
Valentine MOTT	760
Robert SNOW	761
Ida Laura PFEIFFER	763
George FISK	764
Joseph von HAMMER	766
Raoul De MALHERBE	766
HAHN-HAHN Kontesi IDA	767
Stephen C. MASSETT	769
Sarah Rogers HAIGHT	770
Charles WHITE	771
PLUMLEY	772
Francis SCHROEDER	772
Constantine TISCHENDORFF	773
Arthur Baligot De BEYNE	773
Meçhul bir seyyah	775
Felicia Mary Frances SKENE	775
Antoine De LATOUR	777
Célestin HILLEREAU	778
Adolphe JOANNE	779
A. STAP	780
Charles TERRY	781
Meçhul bir seyyah	781
Robert DODGE	782
Charles MAC FARLANE	782
W. F. LYNCH	784
W. H. Adams HYETT	787
MISLIN	787
William Edward BAXTER	788
Albert SMITH	789

Meçhul bir seyyah	792
Aubry de VERE	792
John BOWEN	794
Jane Anthony EAMES	796
Z. SKÓRZEWSKI	796
F. W. HASLUCK	797
Gerard de NERVAL	798
F. WALPOLE	802
Meçhul bir seyyah	802
Jerome V. C. SMITH	803
Jerome V. C. SMITH	804
John Ashton NICHOLLS	805
Friedrich LIEBETRUT	805
Randall William MacGAVOCK	806
J. Ross BROWNE	807
James E. P. BOULDEN	808
Bayard TAYLOR	809
Meçhul bir seyyah	809
Charles ROLLAND	810
Eyre Evans CROWE	813
Théophile GAUTIER	815
Louis BUNEL	820
Boucher de PERTHES	820
AZAÏS ve C. DOMERGUE	821
W. A. DUCKETT	821
A. BONJOUR	822
Alfred de BESSÉ	824
Henry CHRISTMAS	825
A. UBICINI	826
John OLDMIXON	827
William BEAMONT	828
James B. EVERHART	828
Louis ENAULT	829
MÉRY	830
Félix MAYNARD	831
Meçhul bir seyyah	831
Émilien FROSSARD	832
G. H. B. L.	832
Meçhul bir seyyah	834
Frances Margaret TAYLOR	834
De MARCELLUS	835
Edwin GALT	836
Meçhul bir seyyah	838
C. OSCANYAN	839
N. S.	841
Meçhul bir seyyah	842
Fernand SCHICKLER	842
Meçhul bir seyyah	843
Fredrika BREMER	844
Walter THORNBURY	846
Pedro PAZ SOLDÁN Y UNANUE	853
Heinrich BRUGSCH	856
Meçhul bir seyyah	856
Thérèse BROWN	856
William HANNA	857
Archibald Pollok BLACK	858
Adolphus SLADE	858
Félix BOURQUELOT	858
Meçhul bir seyyah	858
R. Arthur ARNOLD	859
Mark TWAIN	864
HARVEY	865
E. C. C. BAILLIE	866
Oliver OPTIC	868
Edmondo De AMICIS	870
BRASSEY	872
S. De MOBELLAN	872
Alfred COLBECK	873
Thomas Stinson JARVIS	873

Antonio Carlos GALLENGA	873
J. M. PEEBLES	875
Henry J. VAN-LENNEP	875
Thomas W. KNOX	876
Julius FAUCHER	881
E. L. CUTTS	883
J. Lewis FARLEY	884
Joseph REINACH	884
Mary Enid Evelyn (Guest) LAYARD	886
Charles De MOUY	888
James D. McCABE	891
Samuel S. COX	891
Meçhul bir seyyah	892
Hariot DUFFERIN-AVA	893
Gustave Le BON	894
Hezekiah BUTTERWORTH	895
Charles BIGOT	895
Paul EUDEL	896
Constant AMÉRO	897
Theodore CHILD	899
John Punnett PETERS	899
Krikor Hagop BASMAJIAN	901
James HUNTER	901
Karl MAY	902
Oliver OPTIC	905
J. M. BUCKLEY	908
Antranig AZHDERIAN	909
Francis E. CLARK	909
Edmund Fillingham KING	910
Cavan Kontu LAMBART	911
John L. STODDARD	911
Cyr. VAN OVERBERGH	912
Gertrude BELL	913
Edwin A. GROSVENOR	913
Victor-Jean-Ernest CASTANIER	916
Arthur SYMONS	916
O. HÉRIOT	918
W. S. MONROE	920
Fiscar MARISON	921
Demetrius COUFOPOULOS	922
Addison W. NAYLOR	922
Ethel L. URLIN	923
Robert HICHENS	923
H. G. DWIGHT	925
Stanwood COBB	925
Lewis EINSTEIN	928

YENİKAPI MEVLEVÎHANESİ	929
Joseph von HAMMER	930
Mary Adelaide WALKER	930
Edwin A. GROSVENOR	930
Demetrius COUFOPOULOS	930
Pierre LOTI ve Samuel VIAUD	931

BEŞİKTAŞ-BAHARİYE MEVLEVÎHANESİ	935
Gemelli CARERI	936
Joseph von HAMMER	936
Julia PARDOE	936
Joseph von HAMMER	937
Meçhul bir seyyah	937
Philipp KORN	938
Meçhul bir seyyah	938
Edwin A. GROSVENOR	938
DE BLOWITZ	939
Demetrius COUFOPOULOS	939
Vicente Blasco IBÁÑEZ	940
L. De LAUNAY	948

KASIMPAŞA MEVLEVÎHANESİ	950
Joseph von HAMMER	951
Robert SNOW	951
Émilien FROSSARD	952
A. MONEY ve G. H. MONEY	954
Daniel C. EDDY	959
John Punnett PETERS	959
Harriet Cornelia HAYWARD	960
ÜSKÜDAR MEVLEVÎHANESİ	962
John GRIFFITHS	962
Gulian C. VERPLANCK	962
Edmund SPENCER	963
Meçhul bir seyyah	963
C. W. WUTZER	964
Bibliyografya	969
Tercümelere Yararlanılan Sözlükler	989
Dizin	991